

**MODELERLIK (SARTAROSHLIKDA, AYNIQSA, SOCH
TURMAKLASHDA)NING SAN'ATI VA TEXNIKALARI, YANGI
TEXNOLOGIYALAR VA USLUBLAR**

Toyloq tuman 2-son politexnikumi
sartarosh (modiler) yo'nalishi bo'yicha

Ishlab chiqarish ta'li ustasi

Izatullayeva Laziza Botir qizi

ANNOTATSIYA Ushbu maqolada modelerlik (sartaroshlik) san'ati va soch turmaklashda kreativ yondashuvlar, yangi texnologiyalar va innovatsion uslublar tahlil qilinadi. Maqola, soch turmaklashda qo'llaniladigan an'anaviy texnikalar bilan bir qatorda, zamonaviy texnologiyalar va kreativ yondashuvlarning qanday yangi imkoniyatlar yaratishini o'rganadi. Soch turmaklashda mijozning individual talablari va zamonaviy modaning integratsiyasi orqali yangi va jozibador uslublar yaratish imkoniyatlari keltirilgan. Shuningdek, maqolada 3D modellash, raqamli dizayn va nanoteknologiyalar kabi ilg'or texnologiyalar va ularning soch turmaklash san'atiga ta'siri tahlil qilinadi. Maqola soch turmaklashda kreativ yondashuvning ijtimoiy ahamiyati, moda va madaniyat bilan o'zaro bog'liqligi haqida ham ma'lumot beradi. Ushbu ilmiy tadqiqot sartaroshlar (modelerlar) uchun soch turmaklashdagi kreativ yondashuvlarni yanada rivojlantirishga yordam beradi va ularning professional malakalarini oshirishda qo'llaniladigan innovatsion metodlarni ochib beradi.

Kalit so'zlar modelerlik, ananaviy, innovatsion, texnologiya, dizayn, soch;

ANNOTATION This article will analyze the art of modeling (hairdressing) and creative approaches to styling hair, new technologies and innovative styling. The article, along with the traditional techniques used in hairstyles, explores what new opportunities modern technologies and creative approaches create. In hairstyles, the client's individual requirements and the possibilities of creating new and attractive

styling through the integration of modern fashion are presented. The article also analyzes advanced technologies such as 3D modeling, digital design, and nanotechnology and their impact on the art of hairstyles. The article also provides information about the social significance of the creative approach to hair styling, its relationship with fashion and culture. This scientific study will help further develop creative approaches to styling hair for hairdressers (fashion designers) and will be used in the development of their professional qualifications innovation.

Key words modeling, traditional, innovative, technological, design, hair;

KIRISH Sartaroshlik san'ati, xususan, soch turmaklash, insonlarning tashqi ko'rinishini yaxshilash, ularning estetik talablari va individual uslubini aks ettirishda ulkan rol o'ynaydi. Soch turmaklash faqatgina kosmetik yondashuv emas, balki insonning ichki dunyosini, xarakterini, moddiy va ma'naviy holatini aks ettirishning bir shaklidir. Soch turmaklashning san'ati butun dunyo bo'ylab ko'plab madaniyatlar va millatlar o'rtasida rivojlanib, o'ziga xos uslublar va texnikalarni shakllantirgan. Hozirgi kunda soch turmaklash va modelerlik sohasining o'sishi yangi texnologiyalar va innovatsion yondashuvlar yordamida yanada o'zgarib, bu san'atlarga yangi nafas bag'ishlamoqda.

1-рasm. Zamonaviy soch turmaklash texnikalari

Soch turmaklashda qo'llaniladigan texnikalar va uslublar zamon bilan rivojlanib boradi, hamda ular texnologiyaning, madaniyatning va estetik qarashlarning o'zgarishlariga moslashadi. Zamonaviy sartaroshlar (modelerlar) ko'pincha o'zlarining ijodiy yondashuvlarini texnologiya bilan uyg'unlashtirgan holda yangi turdagi soch turmaklarini yaratadilar. Bugungi kunda soch turmaklashda qo'llaniladigan texnikalar va uslublar ilg'or texnologiyalar, masalan, raqamli dizayn, 3D modellash, va nanoteknologiyalar kabi yangi yondashuvlar bilan boyitilmoqda. Ushbu texnologiyalar sartaroshlarning ishini ancha osonlashtiradi va yanada jozibador, estetik jihatdan mukammal soch turmaklarini yaratishga imkon beradi. Soch turmaklashda yirik madaniyatlar va tarixiy davrlar ta'siri seziladi. Masalan, 20-asrning

boshlarida fransuz modasi va "Art Deco" davrining tasiri bilan soch turmaklashda geometrik shakllar va simmetrik dizaynlar ommalashdi. Keyinchalik, 60-yillarda "beehive" (ari uyasi) va "mod" uslublari tobora mashhur bo'ldi, 80-yillar esa jingalak va hajmli sochlar bilan ajralib turadi.

2-rasm. Uzun soch qizlar uchun soch turmaklash texnologiyalari

Har bir davr o'zining xususiyatlarini soch turmaklashga olib keldi va bugungi kunda ushbu tarixiy yondashuvlar zamonaviy uslublarda o'z aksini topmoqda. Hozirgi vaqtda soch turmaklashning san'ati nafaqat estetik jihatni ko'rib chiqadi, balki jamiyatdagi moda va turmush tarziga ham ta'sir ko'rsatadi. Soch turmaklashdagi o'zgarishlar, yangi texnologiyalar va innovatsiyalar mijozlarning talablarini qondirishga yordam beradi. Soch turmaklashning yangi uslublari, masalan, minimalistik va natural uslublar, jamiyatning sog'lom turmush tarziga qiziqishining

ortganini ko'rsatadi. Shu bilan birga, texnologiyaning rivojlanishi soch turmaklashda yangi imkoniyatlar yaratmoqda, shu jumladan, sochlarni himoya qilish va parvarish qilishda innovatsion vositalar va metodlarni qo'llash imkoniyatlari paydo bo'lmoqda. Sartaroshlik va modelerlikning o'ziga xos jihatlaridan biri, bu soha ijodkorlik va texnikaning birlashgan holda amalga oshirilishidir. Har bir soch turmagi nafaqat mijozning tashqi ko'rinishini o'zgartiradi, balki ularning o'ziga bo'lgan ishonchini oshiradi va ruhiy holatini yaxshilaydi. Soch turmaklash jarayonida texnik mahorat bilan birga, kreativlik, zamonaviy uslublar va texnologiyalarni o'zlashtirish sataroshlar (modelerlar) uchun muhim ahamiyatga ega. Ushbu maqolada soch turmaklashning san'ati va texnikalari, yangi texnologiyalar va uslublar, hamda bu sohaning rivojlanishiga ta'sir ko'rsatayotgan innovatsion yondashuvlar o'rganiladi. Maqola soch turmaklashda qo'llaniladigan asosiy texnikalar, soch modelerlik san'ati va yangi texnologiyalarning ta'sirini tahlil qilishga qaratiladi.

TADQIQOT METODOLOGIYASI . Modelerlik va soch turmaklashning san'ati Modelerlik, ayniqsa, soch turmaklash san'ati, juda ko'p yillik tajriba va mahoratni talab qiladi. Har bir soch turmagi yoki uslubi individual yondashuvni va ijodiy fikrni talab qiladi. Modelerlikda asosiy maqsad — mijozning tashqi ko'rinishini o'zgartirish emas, balki uning ichki dunyosini aks ettirishdir. Bu san'atda mijozning yuz tuzilishi, soch turi, rang va boshqa ko'rinish jihatlarini hisobga olinadi.

Soch turmaklash texnikalari Soch turmaklashning turli texnikalari mavjud. Ulardan ba'zilari:

Kesish texnikalari: Sochni turli uslublarda kesish, chiziqlarni aniqlash, hajm yaratish va sochning tabiiy tuzilishini hisobga olish.

Buklash va jingalak qilish: Sochni buklash, jingalak yoki to'liqlik qilishda turli uslublar qo'llaniladi. Bu texnikalar soch turmagi shaklini va hajmini o'zgartiradi.

Qisqa va uzun soch turmaklari: Qisqa sochlar uchun turli uslublar va naqshlar yaratiladi, uzun sochlar esa turli chiroyli to'plamlar, bog'lashlar va o'ralgan uslublar orqali taqdim etiladi.

Sochni bo'yash va rang berish: Sochni turli ranglarda bo'yash, sochning tabiiy rangiga qarab nozik o'zgarishlar kiritish. Ranglarning nozik o'zgarishi ham soch turmagining umumiy ko'rinishiga ta'sir ko'rsatadi.

3-rasm. Sochni bo'yash va rang berish

Yangi texnologiyalar va innovatsiyalar. Zamonaviy sartaroshlikda yangi texnologiyalar va innovatsiyalar turli texnikalarni takomillashtiradi va soch turmaklashning yangi uslublarini yaratishga yordam beradi.

3D Texnologiyalar va raqamli dizayn. Yaqin kelajakda soch turmaklash jarayonida 3D texnologiyalar va raqamli dizaynning o'rni sezilarli darajada ortishi mumkin. Masalan, sochni modellashtirish, 3D printerni ishlatish orqali soch turmagi yaratish yoki virtual va haqiqiy dunyoning kombinatsiyasi yordamida mijozga o'z soch turmagini oldindan ko'rish imkoniyatini berish mumkin.

Soch turmaklashda nanoteknologiyalar. Sochlar uchun nanoteknologiyalar yordamida sochlarni himoya qilish, ularni sog'lomlashtirish va mustahkamlashga imkon yaratish mumkin. Nanopartikullar yordamida sochlarga zarar yetkazadigan kimyoviy moddalar va zararli ta'sirlardan himoya qiluvchi vositalar ishlab chiqilmoqda.

Elektron qurilmalar va asboblari. Zamonaviy soch turmaklash asboblari (masalan, sochni jingalak qilish uchun qurilmalar, fenlar, soch kesish mashinalari) yanada yuqori samaradorlikka ega. Ularning dizayni, quvvati va ishlash samaradorligi soch turmaklashda innovatsion yondashuvlarni qo'llash imkoniyatini yaratmoqda.

TAHLIL VA NATIJALAR MUHOKAMASI Yangi uslublar va trendlar soch turmaklashdagi uslublar ham zamonaviy jamiyatning estetik talablari va modalariga mos ravishda o'zgarib boradi. Hozirgi kunda soch turmaklashda bir nechta asosiy trendlar mavjud:

Minimalistik uslub: Oddiy va toza chiziqlar, nozik va aniq turmaklar.

Tabaqali sochlar: Sochning turli qatlamlarda kesilishi va hajmlanishi.

Nostalgik uslublar: 1980-yillarning jingalak va hajmli sochlari, 1920-yillardagi "flapper" uslubidagi sochlar.

Ijtimoiy tarmoqlarda mashhur uslublar: Instagram, TikTok kabi platformalarda ko'rsatiladigan yangi va kreativ soch turmaklari.

Soch turmaklashda kreativ yondashuv nafaqat sartaroshning ijodkorligini, balki uning texnik bilimlarini ham talab qiladi. Modelerlik san'ati va soch turmaklashda kreativlik o'zini individual uslub yaratish, yangi tendensiyalarni ilgari surish va mijozning ichki dunyosini tashqi ko'rinishda aks ettirish orqali namoyon etadi. Kreativ yondashuv, ayniqsa, soch turmaklashda nafaqat modani, balki jamiyatdagi estetik va madaniy o'zgarishlarni ham o'zgartiradi. Bu jarayon o'ziga xos yondashuvlarni, texnikalarni va uslublarni talab qiladi. Soch turmaklashda kreativlikning birinchi bosqichi — mijozning tashqi ko'rinishini tushunish va uning istaklari asosida individual yondashuvni ishlab chiqishdir. Har bir insonning yuz tuzilishi, sochning tuzilishi va turi, shuningdek, shaxsiy uslubi — sartaroshning yaratadigan turmagi uchun asosiy omillardir. Modelerlik san'atida har bir soch turmagi o'ziga xos, o'zgacha va mijozga mos bo'lishi kerak. Bu esa kreativ yondashuvni talab qiladi. Misol uchun, soch turmaklashda sochning tabiiy hajmi va shakli, rangini hisobga olib, mijozning xohishiga mos individual dizayn yaratish kerak bo'ladi. Kreativlikning yana bir shakli — soch turmaklarida o'ziga xos naqshlar va chiziqlarni yaratishdir. Bu soch

turmaklashda geometrik shakllar, asimmetrik kesishlar, turli qatlamlarni yaratish orqali amalga oshiriladi. Bunday kreativ yondashuv mijozga o'ziga xos ko'rinish yaratish imkoniyatini beradi va yangi modalarni shakllantirishda muhim rol o'ynaydi. Soch turmaklash va moda sanoati o'rtasidagi o'zaro bog'liqlik kreativning yana bir o'lchami sifatida qaraladi. Modelerlar o'z ishlarida moda tendensiyalarini inobatga olishlari zarur. Soch turmaklashda yirik moda haftaliklari va brendlarning yangi kolleksiyalariga qarab, sartaroshlar yangi uslublar, ranglar va shakllarni joriy etadilar. Shuningdek, ijtimoiy tarmoqlar, masalan, Instagram va TikTok kabi platformalar orqali soch turmaklashda yangi kreativ yondashuvlar va trendlar tezda tarqaladi, bu esa sartaroshlarni doimiy ravishda innovatsiyalarga o'rgatadi.

XULOSA VA TAKLIFLAR Xulosa o'rnida shuni aytish mumkinki soch turmaklash va modelerlik san'ati har doim rivojlanib boradi va yangi texnologiyalar yordamida o'zgarib boradi. Yangi texnologiyalar va uslublar soch turmaklashni yanada jozibali va ijodiy qiladi. Sartaroshlar (modelerlar) uchun bu yangi imkoniyatlar yaratadi va jamiyatga estetik go'zallikni taqdim etishda davom etadi. Soch turmaklashda kreativ yondashuvlar va innovatsion texnologiyalar yordamida bu soha yanada rivojlanadi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR:

1. Lukanova O.V., Fedorova L.V. "Texnologiya parikmaxerskix uslug". T. 2008
2. Jalilova F. Grim. - O'zDSI, 2015
3. Andjan A., Volchanskiy. Grim va kino. - M. 1957
4. Abdullayeva Q.M. va boshqalar. "Tikuv buyumlarni loyihalash, modellash va badiiy bezash".-T.: "Noshir", 2016y.
6. Faxriddin B., No'monbek A. ABS SISTEMASI BILAN JIHOZLANGAN M1 TOIFALI AVTOMOBILLARNING TORMOZ SAMARADORLIGINI MATEMATIK NAZARIY TAHLILI //International journal of scientific researchers (IJSR) INDEXING. – 2024. – T. 4. – №. 1. – C. 333-337.
7. Qurbonazarov S. et al. ANALYSIS OF THE FUNDAMENTALS OF MATHEMATICAL MODELING OF WHEEL MOVEMENT ON THE ROAD

SURFACE OF CARS EQUIPPED WITH ABS //Multidisciplinary Journal of Science and Technology. – 2024. – Т. 4. – №. 8. – С. 45-50.

8.Xuzriddinovich B. F. et al. ABS BILAN JIHOZLANGAN AVTOMOBILNI TORMOZ PAYTIDA O‘ZO‘ZIDAN VA MAJBURIY TEBRANISHLARINI TORMOZ SAMARADORLIGIGA TA‘SIRINI TAHLIL QILISH //ОБРАЗОВАНИЕ НАУКА И ИННОВАЦИОННЫЕ ИДЕИ В МИРЕ. – 2024. – Т. 47. – №. 4. – С. 81-87.

9. Xusinovich T. J., Ro‘zibayevich M. N. M1 TOIFALI AVTOMOBILLARNI TURLI MUHITLARDA TORMOZLANISHINI TAHLIL QILISH VA PARAMETRLARINI O‘RGANISH.

10. Karshiev F. U., Abduqahorov N. ABS BILAN JIHOZLANGAN M1 TOIFALI AVTOMOBILLAR TORMOZ TIZIMLARINING USTIVORLIGI //Academic research in educational sciences. – 2024. – Т. 5. – №. 5. – С. 787-791. 11.Каршиев Фахридин Умарович, Н.Абдуқаҳоров ИЗУЧЕНИЕ МИКРОСТРУКТУРЫ СТАЛИ В МАТЕРИАЛОВЕДЕНИИ//<https://www.iupr.ru/6-121-2024>
https://www.iupr.ru/_files/ugd/b06fdc_15c4798c874a4ddab326a52bd3af34ea.pdf?index=true

12. Абдуқаҳоров Н., Турдиалиев Ж., Мўминов Н. АВТОМОБИЛИ М1 В РАЗНЫХ УСЛОВИЯХ АНАЛИЗ И ПАРАМЕТРЫ ТОРМОЖЕНИЯ УЧИТЬСЯ //Журнал научно-инновационных исследований в Узбекистане. – 2024. – Т. 2. – №. 4. – С. 377-386.

13. Каршиев Ф. У., Абдуқаҳоров Н. ИЗУЧЕНИЕ МИКРОСТРУКТУРЫ СТАЛИ В МАТЕРИАЛОВЕДЕНИИ //Экономика и социум. – 2024. – №. 6-2 (121). – С. 1142-1145.

14. Xusinovich T. J., Ro‘zibayevich M. N. M1 TOIFALI AVTOMOBILLARNI TURLI MUHITLARDA TORMOZLANISHINI TAHLIL QILISH VA PARAMETRLARINI O‘RGANISH.

15M.Jabborova.Tikuvchilik texnologiyasi.—Т.,«O‘qituvchi»,1989.

16. Т.М. Poshshaxo'jayeva. Xizmat ko'rsatish mehnati. 5-7-sinflar uchun o'quv qo'llanma.— T., «O'qituvchi», 199